

STÁTNÍ CENA ZA LITERATURU
STÁTNÍ CENA ZA PŘEKLADATELSKÉ DÍLO
CENY MINISTERSTVA KULTURY ZA PŘÍNOS
V OBLASTECH DIVADLA, HUDBY, VÝTVARNÉHO UMĚNÍ A ARCHITEKTURY
CENY MINISTERSTVA KULTURY ZA PŘÍNOS
V OBLASTI KINEMATOGRAFIE A AUDIOVIZE

Státní ceny Ceny Ministerstva kultury 2024

Vážené dámy, vážení pánové,

obklopuje nás moderní svět, s jehož výzvami se musíme vyrovnávat stále rychleji. A není to vždy snadné. Kultura a umění jsou však tmelem, který naši společnost pevně spojuje. Právě ke kultuře a umění se obracíme ve chvílích šťastných i složitých. Jsou zdrojem radosti, energie, odolnosti a momentem sdílení pozitivních emocí.

Důležitost velkých národních uměleckých osobností, jejich schopnost dodávat společnosti inspiraci si naléhavě uvědomuje – a naštěstí nejen proto, že to má „v odborné gesci“ – právě náš rezort. Potěšme se dnes přítomností umělců, které vybraly jako laureáty naše odborné poroty, a radujme se z toho, že žijeme v zemi, kde si můžeme užívat kromě plodů soudobého blahobytu i špičkové a svobodné kultury, na niž můžeme být právem hrdi.

Oceněným osobnostem patří má upřímná gratulace, vám všem zde v sále přeji výjimečný kulturní i společenský zážitek.

V úctě

Mgr. Martin Baxa
ministr kultury

Státní cena za literaturu Pavel Kolmačka

za literární počín, román
*Canto ostinato: Listopad,
prožitky blízké zimy* (2023)

Básník, prozaik, redaktor a překladatel Pavel Kolmačka se narodil v roce 1962. Absolvoval Fakultu elektrotechnickou ČVUT v Praze a religiozistiku (náboženství archaických kultur přírodních národů) na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity. Pracoval mj. jako asistent ve firmě ČKD-Polovodiče, instruktor pracovní výchovy v ústavu sociální péče a sanitář v domově důchodců. Živil se také jako středoškolský učitel. Přispíval do samizdatu, účastnil se bytových seminářů a pohyboval se v prostředí undergroundu. Publikoval například v časopisech Vokno, Souvislosti, Revolver Revue, Literární noviny, Host, Weles.

V roce 1989 debutoval společně s B. Chlábem, M. Salavou a E. Murrerem ve sborníku *Básně*. Vydal sbírky básní *Vlál za mnou směšný šos* (1994), *Viděl jsi, že jsi* (1998; cena Nadace Českého literárního fondu), *Moře* (2010), *Wittgenstein bije žáka* (2014) a *Život lidí, zvířat, rostlin, včel* (2018). Napsal také román *Stopy za obzor* (2006) a děníkovou prózu *Jedna věta* (2012), kterou Michal Rataj upravil jako

literárně-hudební pásmo pro rozhlas. Řada Kolmačkových básní byla zhudebněna a přeložena do několika evropských jazyků.

Próza *Canto ostinato* je mimo jiné románem o smrti a „prožitcích blízké zimy“, skrze něž je možné nahlédnout život z jiné perspektivy. V šestnácti kapitolách autor rozvíjí metaforu podobnosti života a hudby v jejich repetitivních motivech. *Canto ostinato*, stejnojmenná minimalistická skladba Simeona ten Holta, kterou napsal pro čtyři hudební nástroje, je postavena na opakujících se figurách, jež interpreti poměrně volně kombinují a rozvíjejí. „Román-sít“, jak bývá Kolmačkova próza označována, rozkrývá vzorce nepřetržitého opakování – jakéhosi genetického kódu či jakýchsi rodinných konstelací – které v sobě zahrnují to, co si neseme z dědictví předchozích generací, i to, co předáváme dalším pokolením.

FOTO: DAVID KONEČNÝ PRO ČASOPIS HOST

Cena se uděluje od roku 1995 v návaznosti na tradici první republiky (ustavena 1920). Je určena k ohodnocení buď významného původního díla české literatury, nebo dosavadní literární tvorby. Státní cena za literaturu se uděluje na návrh poroty jmenované ministrem kultury.

Laureáti

1995	Ivan Diviš
1996	Emil Juliš
1997	Milan Jankovič
1998	Vladimír Macura
1999	Josef Škvorecký
2000	Karel Šiktanc
2001	Věroslav Mertl
2002	Květa Legátová
2003	Petr Kabeš
2004	Pavel Brycz
2005	Edgar Dutka
2006	Vladimír Körner
2007	Milan Kundera
2008	Ludvík Vaculík
2009	Zdeněk Rotrekl
2010	Antonín Bajaja
2011	Daniela Hodrová
2012	Ivan Wernisch
2013	Petr Hruška
2014	Patrik Ouředník
2015	Pavel Šrut
2016	Petr Král
2017	Jáchym Topol
2018	<i>cena nebyla předána</i>
2019	Karol Sidon
2020	Michal Ajvaz
2021	Miloslav Topinka
2022	Kateřina Tučková
2023	Jiří Kratochvil

Státní cena za překladatelské dílo Dagmar Hartlová

za celoživotní přínos ke zprostředkování
švédské a norské literatury českému čtenáři
a za významné pedagogické působení

Narodila se v roce 1951 v Praze, vystudovala angličtinu a švédštinu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Českým čtenářům systematicky zpřístupňuje pečlivě vybraná nejhodnotnější díla švédské literatury, např. z tvorby Kerstin Ekmanové, Steva Sema-Sandberga, Petera Englunda, ale i klasiků, jako jsou Torgny Lindgren, Astrid Lindgrenová či August Strindberg, zároveň přeložila také několik kanonických knih z norštiny (Jens Børneboe: *Žraloci*, Kåre Holt: *Král*, Knut Faldbakken: *Bídné roky*). Přitom se jedná o tematicky i formálně náročná díla, která vyžadují schopnost ponořit se do různých historických epoch a prostředí, ale také zprostředkovat výraznou poetiku. Vedle překladů samotných je její zásluhou také skutečnost, že pro severskou literaturu dokázala nadchnout česká nakladatelství v době dávno před rozmachem severské krimi.

Kromě překladů beletrie, dětské literatury či poezie se věnuje i jazykovým redakcím a audiovizuálním překladům ze švédštiny, norštiny, dánštiny a angličtiny. Jedním z prvních významných překladů byly např.

titulky k Bergmanovu filmu *Scény z manželského života*.

Velmi významná je její pedagogická činnost, během níž vychovala další generace uznávaných překladatelů. V letech 1985–2003 působila jako asistentka pro kulturu a informace na Velvyslanectví Švédska v Praze, od roku 1989 vyučovala švédský jazyk, literaturu a překlad na FF UK a při rozvoji tohoto oboru v akademickém prostředí sehrála klíčovou úlohu. Byla hlavní redaktorkou a spoluautorkou rozsáhlého *Slovníku severských spisovatelů* (1998, 2004) a souborného vydání dramát Augusta Strindberga *Hry I* (2000), a také autorkou dvojjazyčné publikace o česko-švédských vztazích *Švédsko – Česká republika* (2001) vydané Švédským institutem. Spolupracuje s Obcí překladatelů, mj. jako odborná porotkyně při udělování překladatelských cen, a s dalšími profesními spolky (Překladatelé Severu, Skandinávský dům). Prostřednictvím rozhovorů v médiích či různorodých akcí se podílí na šíření povědomí o severské kultuře a tamních inspirativních osobnostech (např. Astrid Lindgrenová, Tove Janssonová) mezi českou veřejností.

FOTO: ELIŠKA ŠÁRKOVÁ

Za překlad dětské knihy Selmy Lagerlöfové *Podivuhodná cesta Nilse Holgerssona Švédskem* získala v roce 2005 ocenění Zlatá stuha a následně byla zapsána na Čestnou listinu IBBY. V roce 2014 byla za svou činnost odměněna švédským Řádem polární hvězdy. Za překlad románu *Vyvolení* Steva Sema-Sandberga obdržela v roce 2015 tvůrčí ocenění v rámci Ceny Josefa Jungmanna.

Každá přítomnost Dagmar Hartlové na jakémkoliv publikačním počínu, ať v roli překladatelky, či redaktorky, vždy představuje záruku vynikající práce a vysoké kvality výsledku.

Cena se uděluje od roku 1995. Je určena k ohodnocení buď významného literárního překladu z cizího jazyka do češtiny, nebo za dosavadní činnost v oblasti překladu literárních děl. Státní cena za překladatelské dílo se uděluje na návrh poroty jmenované ministrem kultury.

Laureáti

1995	Josef Hiršal
1996	Ludvík Kundera
1997	Luba a Rudolf Pellarovi
1998	Jindřich Pokorný
1999	Lumír Čivrný
2000	Anna Valentová
2001	Jan Vladislav
2002	Jiří Pelán
2003	Dušan Karpatský
2004	Dušan Zbavitel
2005	Pavla Lidmilová
2006	František Fröhlich
2007	Antonín Přidal
2008	Jiří Stromšík
2009	Miroslav Jindra
2010	Oldřich Král
2011	Martin Hilský
2012	Vladimír Mikeš
2013	Vratislav J. Slezák
2014	Jiří Pechar
2015	Hanuš Karlach
2016	Pavel Dominik
2017	Eva Kondrysová
2018	Helena Stachová
2019	Anna Kareninová
2020	Blanka Stárková
2021	Alena Morávková
2022	Jiří Našinec
2023	Jarka Vrbová

Cena Ministerstva kultury za přínos v oblasti divadla

Marta Roszkopfová

za osobitý a stále inspirativní přínos
české scénografii s výrazným
mezinárodním přesahem

Narozena v roce 1947, studovala po Střední průmyslové škole textilní v Brně scénografii na VŠMU v Bratislavě a na Akademii Sztuk Pięknych ve Varšavě. V letech 1974–2006 byla scénografkou ostravského Divadla Petra Bezruče, spolu s režiséry J. Janíkem a P. Paloušem podstatně přispěla k progresivnímu směřování této scény a prostřednictvím grafiky programů a plakátů vytvářela její vizuál. Po roce 2006 se i přes autorčin vyhraněný styl rozšířilo její pole působnosti do divadel po celé České republice, napříč žánry i generacemi. Prosadila se i v zahraničí, zejména na rodném Slovensku, ale i v Polsku (Poznaň, Bielsko-Biała, Sopoty) a Německu (Dražďany).

V první etapě tvorby navrhovala nejčastěji výpravu jako celek, od 90. let 20. století, a hlavně pak po přelomu tisíciletí se soustředí více na kostýmní tvorbu. V jejím syrovém a temném scénografickém světě jsou kostýmy barevným a expresivním elementem, v němž je s nevšední vynalézavostí doveden k virtuozitě princip kombinace výrazů různých uměleckých slohů a historických dob. Od počátku

inklinuje k oscilaci mezi metaforickým obrazem a realistickým detailem či autentickým materiálem, mezi výtvarnou excelentností a syrovou nevábností. Vychází přitom z estetiky ošklivosti a z „chudého divadla“. Navzdory neokázalosti vizuálního vyjádření je její scénografie silně výtvarně ukotvena a nese robustní autorský rukopis.

Cena se uděluje od roku 2003 k ohodnocení výjimečných uměleckých tvůrčích nebo interpretačních počinů, nebo za dlouhodobé umělecké zásluhy v oblasti divadla. Nositelem ceny se může stát fyzická nebo právnická osoba. Cena se uděluje na návrh poroty jmenované ministrem kultury.

Laureáti

2003	David Radok
2004	Otomar Krejča
2005	Jiří Suchý
2006	Ladislav Smoček
2007	Jan Antonín Pitínský
2008	Jan Borna
2009	Ivan Vyskočil
2010	Karel Kraus
2011	Jiří Kylián
2012	Pavel Šmok
2013	Ctibor Turba
2014	Adolf Scherl
2015	Jaroslav Vostrý
2016	Petr Oslzlý
2017	Petr Zuska
2018	Jan Schmid
2019	Jan Nebeský
2020	Tomáš Dvořák
2021	Hana Burešová
2022	Zoja Mikotová
2023	Arnošt Goldflam

Cena Ministerstva kultury za přínos v oblasti hudby

Petr Altrichter

FOTO: MARTIN DVÍŠEK

za celoživotní dirigentskou činnost u domácích i zahraničních orchestrů, za uměleckou všestrannost a opravdovost. Petr Altrichter je osobností, která svou energií dovede strhnout mladé hudebníky i zkušené hráče a velkým symfonickým dílům dovede vtisknout výrazný a často objevný interpretační názor. Umí odolávat komerčním a marketingovým tlakům a svým systematickým zájmem o českou hudbu navazuje na odkaz našich nejvýznamnějších dirigentů.

Narozen v roce 1951. Pochází z hudební rodiny, absolvoval konzervatoř v Ostravě (lesní roh a dirigování) a brněnskou JAMU u Otakara Trhlíka a Františka Jílka. Mezinárodní pozornost na sebe upoutal v roce 1976 titulem laureáta na dirigentské soutěži v Besançonu. To mu vyneslo asistentskou pozici u Václava Neumanna v České filharmonii a start „velké kariéry“. Působil a působí dlouhodobě jako šéfdirigent nebo stálý hostující dirigent u České filharmonie, Filharmonie Brno, Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK a dalších českých orchestrů, v zahraničí zejména u Královského filharmonického orchestru v Liverpoolu (1997–2001) a Jihoněmecké filharmonie v Kostnici (1993–2004). Se Slovenskou filharmonií natočil několik ceněných CD. V roce 2015 podnikl s Českou filharmonií turné do Německa, na přelomu let 2015 a 2016 pak turné do Číny. V sezoně 2017–2018 řídil ČF na festivalu Dvořákova Praha a poté s ní absolvoval úspěšné turné do Jižní Koreje, Japonska a na Tchaj-wan. Jako host řídil renomované orchestry – za všechny jmenujme NHK Symphony Orchestra, Berlin Symphony

Orchestra, BBC Symphony Orchestra, BBC Scottish Symphony a London Philharmonic Orchestra. Těžištěm repertoáru Petra Altrichtra je česká hudba – Smetana, Dvořák, Janáček a Martinů, ruská hudba – především Šostakovič, a dále hudba Mahlerova a Brucknerova. Světoví sólisté a interpreti oceňují Altrichtrovu pohotovost v orchestrálních doprovodech a vyhledávají spolupráci s ním.

Cena se uděluje od roku 2003 k ohodnocení výjimečných uměleckých tvůrčích nebo interpretačních počínů, nebo za dlouhodobě umělecké zásluhy v oblasti hudby. Nositelem ceny se může stát fyzická nebo právnická osoba. Cena se uděluje na návrh poroty jmenované ministrem kultury.

Laureáti

2003	Marek Kopelent
2004	Ivan Moravec
2005	Richard Novák
2006	Svatopluk Havelka
2007	Jiří Kout
2008	Zdeněk Šesták
2009	Milan Slavický
2010	Ilja Hurník
2011	Lubomír Dorůžka
2012	Zuzana Růžicková
2013	Jiří Černý
2014	Miloš Štědroň
2015	Ivana Loudová
2016	Jan Kouba
2017	Petr Kotík
2018	Luboš Sluka
2019	Jiří Chvála
2020	Jiří Tichota
2021	Čestmír Huňát
2022	Karel Paukert
2023	Jaroslav Mihule

Cena Ministerstva kultury za přínos v oblasti výtvarného umění

Hana Rousová

za průkopnický interdisciplinární přístup,
otevírající problematická témata a otázky,
a za inspirativní neformální vliv
na mladou generaci

Narozena 1944 v Praze. Vystudovala dějiny umění na FF UK. Dvaadvacet let pracovala jako kurátorka v Galerii hlavního města Prahy, tři roky jako hlavní kurátorka Sbirky moderního a současného umění Národní galerie. V řadě publikačních či výstavních projektů ukázala pozoruhodnou schopnost otvírat nová témata, ta starší pak nahlížet z odlišných úhlů pohledu. Její projekty se často staly východiskem pro další bádání celé generace historiček a historiků umění. Hana Rousová spolupracuje na řadě zahraničních projektů a je široce respektovanou osobností napříč domácími i světovými dějinami umění. Odborně se věnuje umění dvacátých až padesátých let 20. století, ovšem velmi často toto období propojuje se současným uměním, což rezonovalo například v projektu *Tenkrát v Evropě, České umění za dvou totalit 1938–1953* (Západočeská galerie v Plzni, 2017). V projektu *Mezery v historii* (1994) poukázala na zamlčované nebo vytěšňované osobnosti, utvářející příběh domácích dějin umění. Její mimořádnou syntetickou práci představuje odborná publikace propojující vizualitu volného a abstrakt-

ního umění *A(bs)trakce, Čechy mezi centry modernity 1918–1950* z roku 2015. Výsledkem několikaleté badatelské činnosti realizované ve spolupráci s Marií Klimešovou je publikace *Tak blízko, tak daleko. České umění 1947–1960*, která uvažuje o umění této doby jako o součásti komplikovaného poválečného vývoje celé Evropy. Hana Rousová je nositelkou cen Akademie věd České republiky, Uměleckohistorické společnosti, F. X. Šaldy, ocenění Umělec má cenu ad.

FOTO: JIŘÍ THÝN PRO ART ANTIQUES

Cena se uděluje od roku 2003 k ohodnocení výjimečných uměleckých tvůrčích nebo interpretačních počinů, nebo za dlouhodobé umělecké zásluhy v oblasti výtvarného umění. Nositelem ceny se může stát fyzická nebo právnická osoba. Cena se uděluje na návrh poroty jmenované ministrem kultury.

Laureáti

2003	Jitka Válová
2004	Václav Bošík
2005	Adriena Šimotová
2006	Dalibor Chatrný
2007	Karel Malich
2008	Jan Kaplický
2009	Vladimír Kopecký
2010	František Skála ml.
2011	Leoš Válka
2012	Petr Wittlich
2013	Milan Grygar
2014	Stanislav Kolíbal
2015	Ludvík Hlaváček
2016	Charlotta Kotíková
2017	Jan Solpera
2018	Jana a Jiří Ševčíkovi
2019	Václav Cigler
2020	Květa Pacovská
2021	Adéla Matasová
2022	Marek Pokorný
2023	Alena Kučerová

Cena Ministerstva kultury za přínos v oblasti architektury

Miroslav Šik

za propojení domácí a světové tvorby,
za inspirativní koncept analogické architektury
a výrazný pedagogický otisk do myšlení
několika generací architektů a architektek

Narozen 1953 v Praze. Architekt, syn reformního ekonoma Oty Šika, který s celou rodinou v roce 1968 emigroval do Švýcarska. Vystudoval architekturu na ETH v Curychu v ateliérech, které vedli Aldo Rossi a Mario Campi. Po dokončení studia na škole zůstal jako asistent Fabia Reinharta a zabýval se zkoumáním švýcarské architektury v době druhé světové války. Na začátku 90. let krátce působil na FA ČVUT v Praze, kde ovlivnil generaci mladých českých architektů. V roce 1998 získal profesuru na ETH v Curychu. Architektuře se nevěnuje pouze v teoretické linii. V roce 1988 založil v Curychu architektonické studio, které má za sebou řadu úspěšných realizací, z nichž jmenujme například katolické farní centrum St. Antonius v Eggu (2002), speciální pedagogickou školu s celodenní péčí v Curychu (2003) či řadu obytných domů ve Winterthuru (2005), Haldensteinu (2007) a Zugu (2012).

Ideové jádro Šikovy práce stojí na chápání „kontextu“, jak ho popisuje ve své teorii Analogické architektury (*Analoge Altneue Architektur*, česky vyšla 1990), která mu přinesla celosvětové uznání. Kontext vnímá jako základní bod, z něhož by stavba měla vycházet a jímž by se měl architekt zabývat. Nejedná se o kontext politický, ani kulturní, ale čistě urbanistický, kdy se architekt snaží docílit plynulé komunikace mezi původní a novou zástavbou. Ať už se jedná o historické stavby, či svěbytnou regionální architekturu, je důležitý proces „srůstání“ s novou stavbou. Kritizuje tak antagonismus typický pro kapitalistickou výstavbu měst.

Cena se uděluje od roku 2009 k ohodnocení výjimečných uměleckých tvůrčích nebo interpretačních počínů, nebo za dlouhodobé umělecké zásluhy v oblasti architektury. Nositelem ceny se může stát fyzická nebo právnická osoba. Cena se uděluje na návrh poroty jmenované ministrem kultury.

Laureáti

2009	Eva Jiřičná
2010	Alena Šrámková
2011	Miroslav Masák
2012	Emil Prikryl
2013	Rostislav Švácha
2014	Ladislav Lábus
2015	Otakar Kuča
2016	Zdeňka Vydrová
2017	Věra Machoninová
2018	Růžena Žertová
2019	Ivan Kroupa
2020	Viktor Rudiš
2021	Benjamin Fragner
2022	Jiří Suchomel
2023	Jan Líněk

Cena Ministerstva kultury za přínos v oblasti kinematografie a audiovize **Karel Smyczek**

za dlouhodobý přínos českému filmu a televizní tvorbě
s důrazem na autorskou odvahu, s níž v 70. a 80. letech
obohatil československou audiovizi, a za zásluhy
v oblasti práce pro děti a mládež

FOTO: ANTONÍN CHUNDELA

Narozen roku 1950 v Mělníce.
Filmový režisér, scenárista a herec.
K filmu se poprvé dostal ve výrazné
dětské roli Michala v modernistické
předzvěsti novovlnných tendencí čes-
ké kinematografie, baladickém díle
Františka Vláčila *Holubice* (1960).

V 60. letech herecky spolupracoval
na filmech Milana Vošmika (*Táto,*
sežeň štěně, Volejte Martina apod.).
V první polovině 70. let studoval
filmovou režii na FAMU, kterou
absolvoval roku 1975 oceňovaným
krátkým snímkem *Kapři pro Wehr-*
macht na motivy povídky Oty Pavla.
K samostatnému celovečernímu de-
butu se dostal až o čtyři roky později
výrazným filmem *Housata* (1979)
z prostředí dívčího internátu, který
svou poetikou částečně navázal
na československou novou vlnu.

Podobně i Smyczkovy filmy
z 80. let – mimo jiné zneklidňující
Jen si tak trochu písknout (1980),
populární *Sněženky a machři* (1982),
psychologizující *Krajina s nábytkem*
(1986) i provokativní *Proč?* (1987) –
skrze sondy do životů dospívajících
a mladých dospělých odhalovaly
morální problémy normalizační
každodennosti.

Po listopadu 1989 natočil Karel
Smyczek úspěšnou pohádku
Lotrando a Zubejda (1996) a hojně
spolupracoval s Českou televizí,
například na dokumentárním cyklu
GEN či seriálu *Bylo nás pět* (1994).

Cena Ministerstva kultury za přínos v oblasti kinematografie a audiovize in memoriam **Karel Vachek**

**za celoživotní přínos k tvořivému prozkoumávání
možností dokumentárního filmu, ohledávání jeho
hranic a přesahů, stejně jako za pedagogickou práci
na Filmové a televizní fakultě Akademie múzických umění,
jež výrazně ovlivnila několik generací filmařek a filmařů**

Narozen roku 1940 v Tišnově, zemřel v roce 2020 v Praze. Filmový režisér, scenárista, dokumentarista, pedagog. V letech 1958–1963 studoval filmovou režii na FAMU, kterou ukončil absolventským snímkem *Moravská Hellas*. Film s podtitulem „poznámky o folkloru“ důmyslně dekonstruoval jak fetiše folklorních tradic, tak samotné dokumentaristické metody a získal čestné uznání na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech. Karel Vachek následně působil v Armádním filmu i Krátkém filmu a na počátku roku 1968 pořídil unikátní vhléd do zákulisi politických jednání předcházejících voleb Ludvíka Svobody prezidentem – snímek *Spříznění volbou*, oceněný vedle domácích akcí též na mezinárodním festivalu v Oberhausenu, avšak po roce 1969 v souvislosti s návratem cenzury stažený z distribuce. Během 70. let nuceně pracoval v dělnických profesích, v roce 1979 emigroval do Spojených států, z rodinných důvodů se však roku 1986 vrátil do Československa. Od 90. let rozvíjel svébytný formát filmového románu, několikahodinového společensko-politického opusu, a to v tetralogii *Nový hyperion aneb Volnost, rovnost, bratrství* (1992), *Co dělat? Cesta z Prahy do Českého*

Krumlova aneb Jak jsem sestavoval novou vládu (1996), *Bohemia docta aneb Labyrint světa a lusthauz srdce* (*Božská komedie*; 2000), *Kdo bude hlídat hlídače? Dalibor aneb Klíč k Chaloupce strýčka Toma* (2002). Od roku 1993 působil jako pedagog na FAMU, v letech 2002–2018 zde vedl Katedru dokumentární tvorby. Jeho poslední film *Komunismus a síť aneb Konec zastupitelské demokracie* (2019) měl premiéru na Mezinárodním filmovém festivalu v Rotterdamu.

FOTO: RADIM PROCHÁZKA

Cena se uděluje od roku 2009 k ohodnocení mimořádně významných výsledků či výjimečných uměleckých tvůrčích, interpretačních nebo technických počínů v procesu tvorby, výroby, šíření a uchovávání kinematografických a audiovizuálních děl, nebo za výzkumnou či propagační činnost v oblasti kinematografie a audiovize, nebo za dlouhodobé zásluhy v oblasti kinematografie a audiovize. Cenu lze udělit též in memoriam. Cena se uděluje na návrh poroty jmenované ministrem kultury.

Laureáti

2009	Jiří Krejčík
2010	Břetislav Pojar, Karel Kachyňa i. m.
2011	Jan Němec, Zdeněk Liška i. m.
2012	Ladislav Helge, Jan Špáta i. m.
2013	Vladimír Opěla, František Vlácil i. m.
2014	Kristina Vlachová, Věra Chytilová i. m.
2015	Drahomíra Víhanová, Miroslav Ondříček i. m.
2016	František Filip, Elmar Klos i. m.
2017	Jaromír Kallista, Jiří Brdečka i. m.
2018	Hynek Bočan
2019	Jiří Menzel, Jaroslav Kučera i. m.
2020	Eva Zaoralová, Miloš Forman i. m.
2021	Zdeněk Svěrák, Ester Krumbachová i. m.
2022	Marcela Pittermannová, Evald Schorm i. m.
2023	Vladimír Pucholt Artemio Benki i. m.

i. m. = in memoriam

Poroty

Státní cena za literaturu

Michala Čičvácová, České literární centrum
Libuše Heczková, literární historička, ředitelka Ústavu české literatury a komparatistiky FF UK
Zuzana Jürgens, literární historička, editorka, ředitelka Spolku Adalberta Stiftera
Milena Šubrtová, literární historička, kritička, vysokoškolská pedagožka (MU)
Jan Šulc, literární historik, editor
Vladimír Trojánek, kulturní publicista, editor
Jan Wiendl, literární historik, editor, Ústav české literatury a komparatistiky FF UK

Státní cena za překladatelské dílo

Tomáš Glanc, rusista, překladatel, vysokoškolský pedagog (Univerzita Curych)
Petr Gojda, překladatel ze španělštiny, redaktor, Český rozhlas a Česká televize
Viktor Janiš, překladatel z angličtiny, redaktor
Jitka Jindřišková, překladatelka z norštiny, redaktorka
Olga Lomová, sinoložka a překladatelka z čínštiny, vysokoškolská pedagožka (FF UK)
Jitka Nešporová, germanistka, publicistka a překladatelka
Petr Zavadil, romanista, hispanista, překladatel, novinář

Cena Ministerstva kultury za přínos v oblasti divadla

Petra Ježková, teatroložka, vedoucí Kabinetu pro studium českého divadla Institutu umění – Divadelního ústavu a šéfredaktorka Divadelní revue
Marie Jirásková, vizuální umělkyně, vedoucí Ateliéru scénografie Divadelní fakulty Janáčkovy akademie múzických umění
Radovan Lipus, divadelní, televizní a rozhlasový režisér, pedagog Divadelní fakulty Akademie múzických umění
Luboš Mareček, kulturní publicista, divadelní kritik a pedagog
Miloslav Mejzlík, herec, člen prezidia Herecké asociace
Zdeněk Prokeš, choreograf a pedagog, člen rady Asociace tanečních umělců ČR
Lenka Šaldová, ředitelka festivalu Opera, operní publicistka a teatroložka, Divadelní oddělení Národního muzea

Cena Ministerstva kultury za přínos v oblasti hudby

Pavel Svoboda, ředitel Komorní filharmonie Pardubice, předseda Podvýboru pro kulturu Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky
Markéta Kahoferová, muzikoložka, dramaturgyně a manažerka Collegia Mariana
Jindřich Bálek, publicista, Český rozhlas
Martin Rudovský, muzikolog a publicista, dramaturg Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK
Anna Mašátová, publicistka a pedagožka, specializace: nonartificiální hudba (katedra hudební produkce JAMU)

Cena Ministerstva kultury za přínos v oblasti výtvarného umění

Vít Havránek, teoretik umění, prorektor pro mezinárodní a institucionální spolupráci AVU
Petra Mazáčová, historička umění, kurátorka, ředitelka Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem
Iva Knobloch, historička umění, kurátorka, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze
Jan Press, historik umění, kurátor, ředitel Moravské galerie Brno
Barbora Kundračiková, vedoucí sbírek moderního umění v Muzeu umění Olomouc – Středoevropském fóru (SEFO)

Cena Ministerstva kultury za přínos v oblasti architektury

Michaela Janečková, historička architektury, VŠUP v Praze
Martina Mertová, historička architektury, kurátorka, Muzeum umění Olomouc
Filip Landa, architekt, editor, šéfredaktor časopisu ERA21
Lukáš Beran, historik architektury, Fakulta architektury ČVUT
Marek Sívák, architekt, spolek Pěstuj prostor

Cena Ministerstva kultury za přínos v oblasti kinematografie a audiovize

Tereza Czesany Dvořáková, filmová historička, vysokoškolská pedagožka (vedoucí katedry produkce FAMU, katedra filmových studií FF UK, katedra dokumentární tvorby FAMU)
Lucie Česálková, filmová teoretička, kritička a vysokoškolská pedagožka (NFA, katedra filmových studií FF UK, FAMU), šéfredaktorka časopisu Illuminace
Jaromír Kallista, filmový producent, vysokoškolský pedagog (katedra produkce FAMU)
Richard Němec, filmový producent a distributor, právník, vysokoškolský pedagog (FAMO v Písku)
Vlastimil Venclík, dramatik, scenárista, režisér a herec

**Publikace vychází u příležitosti předání Státních cen
a Cen Ministerstva kultury za rok 2024**

Vydalo Národní divadlo pro Ministerstvo kultury ČR

Návrh obálky a sazba: Formata, v. o. s.

Tisk: GOFIPRINT, s. r. o.

Náklad: 150 výtisků

Počet stran: 24

Vydání první

Neprodejné

Národní divadlo

MINISTERSTVO
KULTURY

Česká televize